

สังศรี อุ่นจิตต์ 2548: การวิเคราะห์ความเหมาะสมของรูปแบบและการใช้ประโยชน์ศูนย์บริการ
นักท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (อุทยานและนันทนาการ)
สาขาวิชาอุทยานและนันทนาการ ภาควิชาอนุรักษวิทยา ภาควิชาอนุรักษวิทยา ภาควิชาอนุรักษวิทยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นภวรรณ ฐานะกาญจน์, Ph.D. 174 หน้า
ISBN 974-9830-28-8

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมบริเวณที่ตั้งศูนย์บริการนักท่องเที่ยว รูปแบบ
และการใช้ประโยชน์อาคารศูนย์บริการนักท่องเที่ยวในปัจจุบัน และความต้องการในการใช้ประโยชน์
ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่ไปเยือนอุทยานแห่งชาติ เพื่อวิเคราะห์ความเหมาะสมและนำเสนอแบบ
แนวคิดในการพัฒนาศูนย์บริการนักท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติ โดยมีพื้นที่ตัวแทนในการศึกษา 4 อุทยานแห่งชาติ
ได้แก่ อุทยานแห่งชาติคลองลาน อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า-หมู่เกาะเสม็ด และ
อุทยานแห่งชาติอ่าวพังงา โดยทำการเก็บข้อมูลในพื้นที่เพียงครั้งเดียว ทั้งในส่วนของกรณีศึกษาสภาพแวดล้อม
ตัวอาคาร และผู้ใช้ประโยชน์ สำหรับการวิเคราะห์ผู้ใช้ประโยชน์ ทำการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามนักท่องเที่ยว
แสดงผลข้อมูลเป็นจำนวน ร้อยละ และการบรรยาย

ผลการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมของศูนย์บริการนักท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติ มีความเหมาะสม
ของรูปแบบและการใช้ประโยชน์ของนักท่องเที่ยว ในระดับปานกลาง โดยมีค่าคะแนนความเหมาะสมเท่ากับ 2.86
ซึ่งสอดคล้องกับความพึงพอใจโดยรวมของนักท่องเที่ยว ที่มีต่อศูนย์บริการนักท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติที่อยู่ใน
ระดับปานกลางสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย และระดับมากสำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ซึ่งผู้วิจัยได้นำ
ปัจจัยชี้วัดและลักษณะบ่งชี้ความเหมาะสมของรูปแบบและการใช้ประโยชน์ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ที่ได้กำหนด
ขึ้นในการประเมินและวิเคราะห์ มาเป็นแนวความคิดในการออกแบบศูนย์บริการนักท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติ
ประกอบด้วย 5 ปัจจัยชี้วัด 17 ลักษณะบ่งชี้ โดยปัจจัยชี้วัดความเหมาะสมดังกล่าวได้แก่ 1) ตำแหน่งที่ตั้งและ
การเข้าถึง 2) สภาพแวดล้อมบริเวณที่ตั้งศูนย์บริการนักท่องเที่ยว 3) รูปแบบของอาคารและการแสดงออกของ
อาคาร 4) ส่วนการใช้ประโยชน์และการใช้ประโยชน์อาคาร และ 5) การตกแต่งภูมิทัศน์รอบๆ อาคารศูนย์บริการ
นักท่องเที่ยว ได้นำเสนอแบบแนวคิดในการพัฒนาศูนย์บริการนักท่องเที่ยวทั้งสี่อุทยานแห่งชาติ ประกอบด้วยแบบ
แนวคิดการพัฒนาผังบริเวณของที่ตั้งศูนย์บริการนักท่องเที่ยว และทัศนียภาพบริเวณที่ตั้งศูนย์บริการ
นักท่องเที่ยว แบบแนวคิดเกี่ยวกับส่วนการใช้ประโยชน์ภายในอาคารศูนย์บริการนักท่องเที่ยวและผังพื้นที่

ลายมือชื่อผู้เขียน

ลายมือชื่อประธานกรรมการ

18, ๒๗, 48

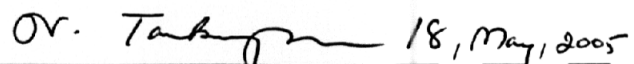
Songsee Unjit 2005: Suitability Analysis of Design and Utilization of Visitor Centers in National Parks. Master of Science (Parks and Recreation), Major Field: Parks and Recreation, Department of Conservation. Thesis Advisor: Assistant Professor Noppawan Tanakanjana, PhD. 174 pages.
ISBN 974-9830-28-8

The objectives of this study were to analyze environmental characteristics of the sites where visitor centers located, to analyze the designs and existing utilization of visitor centers in national parks, and to analyze the needs of visitors related to the centers. Overall suitability of the visitor centers was assessed and conceptual designs for future development of visitor centers in national parks were proposed. The study sites were 4 visitor centers of 4 national parks including Klonglan National Park, Khao Yai National Park, Khao Lham Ya – Mu Koh Samed National Park and Aow Phang - nga National Park. Direct observation and measurement were employed in collecting data related to the sites and the visitor center buildings. User data were collected by questionnaire. Descriptive statistics were used in data analysis and presentation.

The study found that the overall suitability of visitor centers in national parks was moderate with the suitability score of 2.86. This was consistent to overall satisfaction of park visitors associated with the visitor centers. It was found that most Thai visitors moderately satisfied with the visitor centers while the majority of foreign visitors highly satisfied with the centers. Five factors were used in assessing overall suitability of the visitor centers. There were 1) location and accessibility; 2) existing environmental characteristics of the sites; 3) design and characteristics of the buildings; 4) inner space and its functioning; and 5) landscaping around the buildings. The proposed conceptual designs included site layout, building floor plan, plan for circulation within the building, and perspective design for building landscape.

Student's signature

 18, May, 2005

Thesis Advisor's signature